

послуг, проаналізувати ефективність підприємства серед конкурентів, заявити про свій професійний рівень, зробити відбір найбільш значущих показників і чинників макросередовища, інфраструктури регіону і мікросередовища організації, а також регулярно здійснювати моніторинг цих параметрів.

Список літератури:

1. Бут Т. В. Ринок туристичних послуг України: навч. посібник / Т. В. Бут, В. М. Зайцева, Т. В. Пуліна. – Запоріжжя: ТОВ РВА «Просвіта», 2019. – 280 с.
2. Полинская Г. А. Информационные системы маркетинга: учебник и практикум для академического бакалаврата / Г. А. Полинская. – М. : Издательство Юрайт, 2016. – 370 с.

УДК 338:48

Богдан Н. М.,
д-р екон. наук, доцент,
професор кафедри туризму і готельного господарства;
Гуділіна В. В.,
студентка центру заочного навчання;
Кокшарова Є. Є.,
студентка центру заочного навчання,
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

АДАПТИВНИЙ ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТУРИСТСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Порівняно новим напрямом туристської діяльності у світі, який розвивається швидкими темпами, є туризм осіб з обмеженими фізичними можливостями. Серед головних причин цього явища виступає безперервне зростання відносного і абсолютного числа осіб, які мають ту чи іншу форму інвалідності (за даними ООН, це понад мільярд людей або 15% населення світу). Саме туризм визнається однією з важливих форм соціальної реабілітації та адаптації цих верств населення до умов зовнішнього середовища, що визнано суспільством у багатьох країнах світу.

Використання засобів туризму в системі заходів соціального захисту у осіб з інвалідністю в Україні залишається малодоступним і недостатньо вивченим явищем. Незважаючи на багатство та унікальність рекреаційних ресурсів України, низький рівень їх доступності для осіб з обмеженими фізичними можливостями не дозволяє використовувати ресурси в повному обсязі, не залучає до туристичного ринку важливий його сегмент та, як наслідок, в цілому знижує ефективність державної соціальної політики. З огляду на сучасне соціально-економічне становище країни, багато можливостей з вирішення зазначених проблем не використовується.

Різноманітні теоретико-практичні аспекти становлення та розвитку адаптивного (маломобільного, безбар'єрного) туризму розглянуто в ряді публікацій. Висвітленню різноманітних аспектів, розгляду низки питань адаптивного (у т.ч. інвалідного) туризму присвячені монографії, словники та окремі публікації – І. А. Арсененко [1, 2], Б. Б. Прохорова, В. О. Шевченка, А. Г. Воронова, В. М. Гуцуляка, Л. І. Зеленської, О. М. Ліщішиної, А. П. Авцина, А. Д. Лебедєва, В. І. Дубровського, О. О. Бейдика [3], Д. К. Заболотного, А. М. Ахметшина, Є. А. Сігиди, А. Є. Піратинського, О. І. Топалової.

Адаптивний туризм – складова суспільного туристського руху, новий вид адаптивної рухової рекреації, фізичної реабілітації, оздоровлення та соціальної інтеграції людей з обмеженими фізичними можливостями; чинник соціальної реабілітації як для відносно здорових людей похилого віку, так і для осіб з інвалідністю.

При визначенні системної організації та класифікаційних характеристик адаптивного туризму логічно припустити, що вони мають певні змістові й формальні дотичні: мету подорожі, спосіб пересування, характер організації, форми подорожування, вікова ознака, категорії обмеження функцій організму, групи за нозологічними формами захворювання, характер організації подорожі та тип супроводу.

Туристсько-адаптивний ефект досягається за рахунок взаємодії системи управління з реалізуючими структурами, що об'єднані різнобічними зв'язками спеціалізованої (доступної) туристської інфраструктури й туристськими ресурсами на певній території.

Специфіку адаптивного туризму визначає географічний простір, якому притаманна функціональна і територіальна структура. Функціональну структуру адаптивного туризму класифікуємо, як спосіб дії його компонентів і елементів, сукупність зв'язків між ними, що відображають найсуттєвіші внутрішні його властивості. У суспільно-географічному плані визначальними властивостями адаптивного туризму є територіальна спеціалізація, комплексність та наявність доступних атракцій, що сприяють створенню спеціалізованого туристського продукту.

Суспільний підхід базується на розумінні адаптивного туризму як специфічної соціальної діяльності. Увагу спеціалістів слід спрямувати на дослідження цільової аудиторії або окремо цільової групи, що залучена до адаптивного туризму та потребує створення спеціалізованих програм із включенням реабілітаційних заходів, що значно прискорить процес ідентифікації осіб з інвалідністю. На перших етапах розвитку ТРЦ необхідним є проведення акційних та рекламних заходів з метою популяризації нового виду туризму.

Список літератури:

1. Арсененко И. А. Занятие параклимбингом в условиях искусственного горного рельефа в системе реабилитации инвалидов / И. А. Арсененко,

О. И. Топалова // Scientific letters of academic society of Michal Buludansky. – 2013. – № 4 (1). – С. 10–13.

2. Арсененко І. А. Інвалідний туризм: поняття, класифікація / І. А. Арсененко, О. І. Топалова // Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах Європи та Азії: зб. наук. статей. – Переяслав-Хмельницький, 2014. – С. 9–11.

3. Бейдик О. О. Класифікація та нові типи адаптивного туризму / О. О. Бейдик, О. І. Топалова // Туризм і гостинність в Україні: стан, проблеми, тенденції, перспективи розвитку: Матер. II Міжнар. наук.-практ. конф. (16–17 жовтня 2014 р., Черкаси). – Черкаси : Брама-Україна, 2014. – С. 8–13.

УДК 338:48

Козлова А. О.,

канд. екон. наук,

ст. викл. кафедри туризму і готельного господарства;

Педосенко А. В.

студент факультету менеджменту,

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

ІНКЛЮЗИВНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ – РОЗВИТОК ТА ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ

Інклюзивний туризм – вид рекреаційного туризму, розрахованого на людей з обмеженими фізичними можливостями.

Сьогодні проблема інклюзії є вкрай актуальною, оскільки за попереднім моніторингом в Україні людей з особливими потребами близько 15%. Тому було прийнято рішення про запуск проекту, який матиме шляхи вирішення цього питання. Так, в рамках нової ініціативи планується створити туристичні маршрути історичними об'єктами України, проте наразі це неможливо з декількох причин [1].

Інклюзивний туризм – це питання не тільки про людей, які мають вади здоров'я, це про всіх нас, а саме, це для людей, які не розуміють іноземну мову або мандрують з важкими валізами, для дуже високих та дуже низьких людей. Всі хочуть їздити на відпочинок з комфортом та відчувати захищеність, але так сталося, що цим питанням була зацікавлена маленька група людей які змогли в нашій державі відкрити центри з інклюзивної освіти, де такі люди зможуть отримати допомогу і гідну освіту, але так сталося, що туризм в цьому напрямі не розвивається, а, тим часом, іноземні науковці провели іспит та дізналися, що чим краща освіта у людини – тим більш у неї бажань. В результаті іспиту науковців визначають те, що у майбутньому у людей з вадами з'явиться бажання отримати туристичні послуги на високому рівні, а наші міста не підготовлені приймати таких туристів.